

Дата: 06.03.2025

Клас: 4 – Б

Предмет: *Літературне читання*

Вчитель: Таран Н.В.

Тема: *Сучасна казка. Казка «Лисичка-комерсантка» Галина Гузовська-Корицька (продовження). Повторення. Олександр Олесь. Наші предки — слов'яни.*

Мета: продовжувати знайомити учнів з творами сучасних українських письменників і поетів; досліджувати та аналізувати прочитане; удосконалювати навички правильного виразного читання; розвивати зв'язне мовлення, уяву, фантазію учнів, збагачувати словниковий запас, розширювати світогляд учнів; виховувати любов до рідного слова.

А казка, діти, справжнє диво,
Там подвиги й пригоди є.
Вона кінчається щасливо,
Там місце кожному своє.
І мудрість в ній перемагає,
І щедрість, і любов свята.
Хай кожен з вас запам'ятає,
Що править світом — доброта.

А для того, щоб наш урок був
успішним і продуктивним, нам
потрібно:

- ❖ Не просто слухати, а чути.
- ❖ Не просто дивитися, а бачити.
- ❖ Не просто відповідати, а міркувати.

ПЕРЕВІРЯЄМО ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ

ЗОРОВИЙ ДИКТАНТ

**Ромашка росте на
лісових галявинах,
луках.**

ЗОРОВИЙ ДИКТАНТ

**Дружна родина і
землю перетворить
у золото.**

Сьогодні на уроці ми продовжимо
досліджувати твір «Лисичка-
комерсантка».

**Будемо продовжувати вчитися
складати план, визначати головних
героїв, давати їм характеристику.**

Закінчить речення:

Від уроку я очікую ...

Наш урок буде ...

На уроці ми будемо ...

Декілька днів вона висувувала жовті капелюшки, в яких містяться спори грибів, то готувала ґрунт для посівного матеріалу. Настав час завершувати процес. Навколо сосни викопала ямки, щільно набила посівний матеріал та,

**взявши лійку, обережно кожну полила.
Насамкінець прикрила ґрунт мохом,
листям, гіллям.**

**— День за днем, — думала Лисичка,
— та й урожай збиратиму. Тижнів зо два
щоранку поливала, заглядала, чи не
показуються жовті гудзички з-під листя.
Не знала Рудохвоста, що цілий рік
доведеться чекати!**

— Піду я в село, поспілкуюся з грибниками. Може, хто й підкаже, що далі робити. Язик аж свербить, так розказати хочеться, — вирішила комерсантка.

Побігла на лихо. Краще тримала б язик за зубами! **Люди взяли на кпини.** — Де це видано, щоб Лисиця гриби вирощувала? — насміхалися. — Окрім хитрощів, вона ні на що нездатна. Мов батогом по серцю стьобнули!

— Кепкуйте-кепкуйте, — не здавалася Руда. — **Зарегочитеся на кóтні зуби**, коли я урожай збиратиму.

Затаїлася. Образилася. Ні з ким не спілкувалася, окрім лісничихи. Минув рік. Щодня Лисиця навідувалася в сосновий бір, однак, гриби не росли.

— Не буде в мене сестричок!
Знеславилася на все село, — жалілася

Ярині.

— Не хвилюйся! Ось як задощить по-літньому, то і збиратимеш урожай! — втішала жінка.

І правду казала. Липень усе частіше випускав на волю дощі. Вони із Громом і Блискавицею літали над лісами, щедро напоювали все живе. Коли випогодилося, пішла бізнесменка до соснового бору. Й диво дивне! То тут, то

там з-під листя пробивалися жовтими
гудзичками грибочки!

— Не пішла моя праця намарне! —
тішилася Лисичка. — Як почують, то
лікті кусатимуть ті, хто насміхався з
мене, — міркувала, коли бігла в село
похвалитися. Хоч і хитра від природи, та
не відала, що краще **води в рот**
набрати! Цілий день від хати до хати
розносила свій успіх!

— Не кажи гоп, поки не перескочиш!
— радили ті, що минулоріч проганяли з двору. — Дочекайся три дні, щоб підрости, а тоді й на базар неси!

Не подумала Рудохвоста, що й люди бувають хитрі й ласі до чужої праці! Прийшла на третій день до лісу, а там і слід простиг від лисичок.

Спозаранку Руда неслася в село, де мешкали порадники, проникла нишком

у курник і поцупила найкращого півня!
— Це вам за сестричок! —
виправдовувала свій вчинок Лисиця,
втікаючи зі здобиччю. — Не давай волю
язикові — не заведе в неволю. Десятою
дорогою буду обминати людей, щоб **не**
пійматися на гачок їхнього лукавства, —
заріклася.

Зупинилася. Кинула зболений погляд
на село. Воно пробуджувалося:

кукурікало, гавкало, нявкало, мукало, рохкало. То тут, то там біля колодязів брязкотіло, дзеленчало. Сільські й гадки не мали, що Лисиця поцупила найголосистішого півня, бо хотіла помститися за сестричок, за втрачену надію на комерцію.

— Хто зібрав лисички, той і мене не пошкодує, — рятувала власну шкуру

**Рудохвоста, покидаючи людей
назавжди.**

З тих пір вона **тримає язик за зубами
й не показується на очі. Комерцію
закинула, але час від часу, коли люди
втрачають пильність, навідується до
курника. Кортить же курятиною
посмакувати, коли лисички
відволікають грибників!**

Урок.

Прочитайте слова, правильно ставте наголос.
Назвіть орфограми, які є в словах. Знайдіть дієслова, іменники,
прикметники.

повеселіла
промайнұла
розмно́ження
минуло́річ
поцупи́ла
здобиччу́
зарі́клася

пробуджува́лося
брязко́тіло
дзеленча́ло
помсти́тися
пильні́сть
посмакува́ти
відволі́кають

Гриби лисички

- Лисички ростуть у багатьох країнах світу: як у нас, так і в багатьох країнах Європи, Мексиці, Гімалаях, США та Африці. У наших широтах розмір шляпки гриба переважно змінюється від 2 до 8 сантиметрів, у інших країнах вони можуть бути більшими. Найбільші лисички можна зібрати у Каліфорнії - один гриб може важити в середньому 0,5 кг.
- Лисички справді ніколи не бувають червивими. Річ у тім, що у них міститься речовина під назвою хіноманоза, яку не переносять всі жучки та черв'ячки

Читання тексту учнями. Бесіда за змістом тексту з елементами вибіркового читання.

- ❖ Чи сподобалася вам казка?
- ❖ Хто автор казки?
- ❖ Хто головні герої казки?
- ❖ Якою справою вирішила займатися лисичка?
- ❖ Хто допоміг лисичці?
- ❖ Чи змогла лисичка досягти своєї мети? Чому?
- ❖ Як ти розумієш значення виділених висловів?
Поясни.

Як ви розумієте значення висловів?

глянула хитреньким оком
пальчики оближеш
наговорила сім мішків гречаної вівни
знають ціну і пташці, і комахці

Сьогодні

Читання тексту учнями. Бесіда за змістом тексту з елементами вибіркового читання.

- ❖ Чому, на твою думку, тільки лісничиха зрозуміла Лисичку?
- ❖ Знайдіть у тексті зачин, основну частину, кінцівку.
- ❖ Складіть вдома план і стислий переказ за прочитаним.

- ❖ Роздивися малюнки до казки, які намалювали юні художник й художниця із Запоріжжя.
- ❖ Які епізоди казки вони ілюструють? Створи власну ілюстрацію (за бажанням).

Ілюстрації до казки Сергія Немченка й Єви Дубової

Займи позицію

Мені подобається
поведінка Лисички,
то що ...

Мені не подобається
поведінка Лисички,
то що ...

Поміркуйте разом.

Про який **урок** ідеться в кінці казки?

Сенкан «Лисиця»

Лисиця
Хитра, руда
Хитрує, бігає, полює
Лисиця полює на мишей.
Рудохвоста

- Сьогодні я прочитав (ла) про...
- Було цікаво дізнатися...
- Було складно...
- Я зрозумів(ла), що...
- Тепер я зможу...
- Я навчився(лася)...
- У мене вийшло...
- Я зміг (змогла)...

Підручник ст. 122-124.

Читати, скласти план за III частиною прочитаного тексту. Створити власну ілюстрацію до п'єси – казки.

Роботи надсилайте на Нитан

Використані джерела:

<https://vsimpptx.com/calendars/calendar/ktp-4-klas-literaturne-chitannya-avtoro-savchenko-ikrasucka>